

JAARREKENING 2010

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. RECHTMATIGHEID	5
2. BESTEMMING RESULTAAT 2010	6
3. BALANS	7
4. PROGRAMMAREKENING	9
5. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	11
6. TOELICHTING OP DE BALANS	17
7. TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING	27
8. VERSLAGLEGGING AWBZ-ACTIVITEITEN VAN DE GR LANDER OVER HET JAAR 2010	36
9. REALISATIE WSW	40
10. CONTROLEVERKLARING	41
AFKORTINGENLIJST	43

LANDER werk & participatie
Postbus 128
4190 CC GELDERMALSEN
0345 – 686 222

Opgemaakt te Geldermalsen, 11 april 2011

Vastgesteld te Geldermalsen, 25 mei 2011

Manager Financiën en Informatie
J.D. van de Sluis RA RC

Voorzitter
C.A.A. van Ree -Oude Ammerveld

Directeur
Drs. H.A. Vogelaar MBA

INLEIDING

Voor SW-organisaties in Gemeenschappelijke Regeling (GR) vorm geldt het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) onverkort.

In dit Besluit zijn onder meer eisen gesteld waaraan de jaarrekening moet voldoen.

In lijn met de handelwijze over de afgelopen jaren, is in deze jaarrekening over 2010 en het separaat verschenen jaarverslag over dat jaar, met inachtneming van het BBV, een verantwoording gepresenteerd die eveneens rekening houdt met de specifieke kenmerken van een (voor een belangrijk deel) SW-organisatie als LANDER.

Waar nodig en toegestaan door het BBV zijn ook elementen van BW-boek 2, titel 9 meegenomen in deze jaarrekening.

Het beleid van de GR LANDER wordt, door het uit vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten samengestelde algemeen bestuur (AB), vastgelegd in de begroting en de meerjarenraming. De begroting vormt de grondslag voor het door het dagelijks bestuur (DB) en de directeur te voeren beheer. De inrichting van de jaarrekening dient derhalve die van de begroting te volgen.

Ook de begroting dient te voldoen aan de eisen van het BBV.

De inrichting van de begroting is bepalend voor de verslaggeving. In alle gevallen is de jaarrekening dus terug te herleiden naar de begroting en de daaropvolgende 1^e begrotingswijziging voor 2010. Waar dit anders is, wordt dat expliciet vermeld in de toelichting op de betreffende post(en).

In het BBV is een onderscheid gemaakt tussen programma's en producten.

Het AB van LANDER heeft er voor gekozen om te werken met het programmabegrip, waarbij LANDER slechts één programma uitvoert, namelijk 'gesubsidieerde arbeid', in welke vorm dan ook. Hieronder valt ook de uitvoering van AWBZ-taken.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het BBV. Het BBV kent een strak voorgeschreven indeling voor de balans. Deze wordt volledig toegepast en daarbinnen op maat gesneden voor LANDER.

LANDER voert sinds enkele jaren ook AWBZ-activiteiten uit, alhoewel nog slechts in zeer beperkte mate. De hiermee gepaard gaande exploitatieposten zijn integraal onderdeel van de jaarrekening van de GR, maar daarnaast separaat weergegeven in een bijlage bij deze jaarrekening, waarbij rekening is gehouden met de voorschriften van de WTZi.

De programmarekening is, op een aantal voorgeschreven onderdelen na, vrij. LANDER heeft hier dan ook een eigen invulling aan gegeven, die zoveel mogelijk aansluit bij het karakter van een SW-organisatie.

1. RECHTMATIGHEID

Extra aandacht voor rechtmatigheid is een uitdaging voor LANDER, omdat zowel de eigen regels en voorschriften tegen het licht moeten worden gehouden, als de feitelijke uitvoeringsorganisatie onder de loep moet worden genomen. Een voortdurende afweging van de rechtmatigheidsaspecten zoals deze in de loop der jaren in de eigen verordeningen en besluiten, maar ook in de uitvoeringsorganisatie, zijn opgebouwd, biedt kansen om een en ander doelmatiger, maar wellicht ook doeltreffender, in te richten. De feitelijke stand van zaken komt jaarlijks in beknopte vorm tot uitdrukking in de accountantsverklaring inzake de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties, alsmede in het verslag van bevindingen van de accountant.

Het vigerende normenkader ten behoeve van de financiële rechtmatigheid is vastgesteld door het AB.

Wetten in formele zin worden van buiten opgelegd en zijn daardoor niet beïnvloedbaar door het AB. Deze vallen dus te allen tijde onder het normenkader. Onderstaand worden deze genoemd:

- Grondwet
- Gemeentewet
- Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
- Burgerlijk Wetboek
- Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en daarbij behorende regelingen/protocollen
- Wet Werk en Bijstand (WWB)
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
- de regelgeving AWBZ en WTZI (beide voor de nieuwe begeleidingsactiviteiten in het kader van de AWBZ, voor zover betreffende cliënten ook daadwerkelijk begeleid zullen worden)
- Besluit Accountantscontrole Provincie en Gemeenten (BAPG)
- Wet Financiering decentrale overheden (Wet fido)
- Fiscale en sociale wetgeving
- Regels omtrent Europese Aanbesteding
- Algemene Wet Bestuursrecht (AWB)
- Ambtenarenwet

Daarnaast laat het AB expliciet de volgende (interne) regelgeving onder het normenkader van de Financiële Rechtmatigheid vallen:

- Financiële verordening GR LANDER (212)
- Controleverordening GR LANDER (213)
- Verordening LANDER-loonkostensubsidies
- Verordening Begeleid Werken (BW)
- Arbeidsvoorwaardenregeling LANDER
- Arbeidsvoorwaarden staf- en kaderpersoneel Stichting LANDER-Plus
- Treasurystatuut
- Instructie inzake de bevoegdheden en taak van de algemeen directeur van LANDER
- Inkoopreglement
- AB- en DB-besluiten

2. BESTEMMING RESULTAAT 2010

Het **bedrijfsresultaat**, oftewel het saldo van **normale** baten en lasten, over 2010 komt uit op **€ 299.313 negatief** tegenover € 625.000 negatief begroot. Ten opzichte van de begroting is dus in 2010 een voordeel gerealiseerd van ruim € 0,3 miljoen. Dit is vooral te verklaren door:

- Een hoger subsidieresultaat dan begroot (circa € 0,3 miljoen).
- Een hogere opbrengst aan producten/diensten (circa € 0,5 mln)
- Per saldo hogere organisatiekosten van circa € 0,5 miljoen; vooral door hogere lasten van (semi-)ambtelijk personeel en hogere kapitaallasten.

Voor een nadere specificatie hiervan, alsmede voor een vergelijking met de cijfers over 2009, zie de Toelichting op de programmarekening.

Rekening houdend met incidentele baten en lasten, alsmede reeds door het AB goedgekeurde mutaties in de reserves, komt het resultaat na bestemming (verslaggevingstechnisch eindresultaat) over het boekjaar 2010 uit op **€ 1.799.747 negatief**.

Onderstaand wordt een samenvattende analyse gegeven van het verschil tussen het bedrijfsresultaat 2010 van € 299.313 negatief en het uiteindelijke resultaat na bestemming van negatief € 1.799.747

(Bedragen * € 1)

Post	Saldo in Programmarekening	Toelichting
Saldo Incidentele baten/lasten	- 1.718.634	* Punt 1)
Saldo Mutaties Bestemmingsreserves	+ 218.200	* Punt 2)
Totaal	- 1.500.434	

In totaal resteert er derhalve een negatief effect van € 1.500.434 waardoor het resultaat na bestemming uitkomt op € 1.799.747 negatief. De belangrijkste effecten zijn:

- 1) Per saldo € 1.718.634 aan incidentele "normale" baten/lasten die niet afgedekt worden vanuit een bestaande bestemmingsreserve. Voor een specificatie zie de toelichting op de programmarekening.
- 2) Het conform bestaand beleid per saldo verlagen van de bestemmingsreserves met € 218.200. Dit op basis van geactualiseerde gegevens per 31 december 2010.

Voorgesteld wordt het resultaat van € 1.799.747 negatief conform het vigerende door het AB vastgestelde vermogensbeleid te onttrekken aan de Algemene reserve.

3. BALANS

<i>bedragen in euro's</i>	31.12.2010	31.12.2009
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	4.546.012	4.750.536
Investerings met een economisch nut	4.546.012	4.750.536
Financiële vaste activa	134.303	139.569
Kapitaalverstrekkingen	3.420	3.420
Leningen	102.428	102.428
Waarborgsommen	28.455	33.721
Vlottende activa		
Vorraden	267.338	214.795
Grond- en hulpstoffen	260.955	201.735
Onderhanden werken	-	13.060
Gereed product	6.383	-
Uitzettingen	2.443.609	1.855.816
Vorderingen op openbare lichamen	1.412.723	856.028
Overige vorderingen	1.030.886	999.789
Liquide middelen	11.858.770	12.591.992
Overlopende activa	440.405	1.014.672
Totaal	19.690.437	20.567.380

	31.12.2010	31.12.2009
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	11.450.017	13.467.965
Algemene reserve	5.736.450	5.645.171
Bestemmingsreserves	7.513.314	7.684.222
Nog te bestemmen resultaat	-1.799.747	138.571
Voorzieningen	3.596.338	2.015.569
Vaste schulden	-	-
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden	2.042.910	2.068.952
Overige schulden	2.042.910	2.068.952
Overlopende passiva	2.601.169	3.014.895
Totaal	19.690.434	20.567.380
Bedrag aan borg- en garantstellingen	-	-

4. PROGRAMMAREKENING

<i>bedragen in euro's</i>	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Baten			
Rijksvergoeding WSW	27.426.925	26.885.000	26.614.656
(Rijks)vergoedingen via Gemeenten	3.394.702	4.500.000	4.315.951
Netto-opbrengsten producten/diensten	7.849.177	7.320.000	7.704.128
Gemeentelijke bijdragen	-	-	-
<i>Totaal baten</i>	<i>38.670.804</i>	<i>38.705.000</i>	<i>38.634.735</i>
Lasten			
Lonen & sociale lasten doelgroepen	26.200.303	26.975.000	26.382.892
Overige kosten doelgroepen	1.985.794	1.900.000	1.700.938
Verstrekke subsidies doelgroepen	1.281.150	1.425.000	1.309.166
<i>Totaal directe kosten doelgroepen</i>	<i>29.467.247</i>	<i>30.300.000</i>	<i>29.392.996</i>
Kosten ambtelijk personeel	7.163.155	6.825.000	6.757.846
Kapitaallasten	352.741	300.000	408.241
Onderhoudskosten	605.071	650.000	596.344
Huren	222.279	200.000	29.414
Energie	316.451	275.000	285.690
Belastingen en verzekeringen	156.646	140.000	137.850
Algemene kosten	686.527	640.000	634.649
<i>Totaal organisatielasten</i>	<i>9.502.870</i>	<i>9.030.000</i>	<i>8.850.034</i>
<i>Totaal lasten</i>	<i>38.970.117</i>	<i>39.330.000</i>	<i>38.243.030</i>
Bedrijfsresultaat (baten - lasten)	- 299.313	- 625.000	391.707

Programmarekening – vervolg

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
	- 299.313	- 625.000	391.707
Incidentele baten	412.378	125.000	499.380
Incidentele lasten	2.131.012	100.000	1.188.717
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening			
vóór bestemming reserves	- 2.017.947	- 600.000	- 297.625
Toevoegingen aan reserves	48.000	- 30.000	30.000
Onttrekkingen aan reserves	191.200	350.000	191.200
Vrijval (bestemmings)reserves	75.000	-	275.000
Resultaat na bestemming reserves	<u>- 1.799.747</u>	<u>- 280.000</u>	<u>138.571</u>

Belangrijk is dat het bedrijfsresultaat nog redelijk dicht bij de nullijn uitkomt, maar zoals verwacht wel aanzienlijk lager dan in het voorgaande boekjaar. Voor een toelichting op het verloop van de posten die leiden tot een veel lager “eindresultaat” ten opzichte van het bedrijfsresultaat zie de toelichting op de balans, alsmede het hoofdstuk Bestemming resultaat.

Voor een toelichting op de individuele posten van de programmarekening zie de Toelichting in de programmarekening.

5. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Inleiding

De volgende grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften van het BBV.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

BALANS

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven. Een uitzondering wordt gemaakt voor eventuele verbeteringen aan terreinen (bijvoorbeeld: hekwerk en bestrating). Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief.

De afschrijvingstermijnen, toegepast met inachtneming van de lineaire methode bedragen in jaren :

Gronden en terreinen (tenzij bestrating, dan in 15 jaar, of korter afhankelijk van resterende levensduur van het betreffende gebouw)	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	40
Vervoermiddelen	4
Machines, apparaten en installaties	10
Overige materiële vaste activa, w.o. inventarissen	5
Automatisering	3

Deze termijnen zijn indicatief voor de situatie bij LANDER. De werkelijke levensduur kan per individueel actief afwijken, op grond van bijzondere omstandigheden.

Financiële vaste activa

Waardering vindt, voor zover van toepassing, plaats op basis van de verkrijgingsprijs verminderd met eventuele duurzame waardeverminderingen en aflossingen.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen standaard verrekenprijs en feitelijke inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd tot marktwaarde of hiervoor wordt een voorziening voor incurante voorraden gevormd.

De onderhanden werken alsmede de halffabricaten worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, verminderd met op de balansdatum reeds voorzienbare verliezen. De

vervaardigingsprijs omvat de verrekenprijzen van de grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De gereede producten worden gewaardeerd tegen de fabricagekostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en overige kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Incourante voorraden worden afgewaardeerd tot marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor mogelijk oninbare vorderingen is een voorziening dubieuze debiteuren opgenomen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi.

EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen bestaat uit:

Algemene reserve

De algemene reserve dient onder andere als buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Het AB van LANDER heeft haar beleid met betrekking tot deze reserve neergelegd in een notitie "Vermogenspositie LANDER" van 9 april 2008.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het AB dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Resultaat na bestemming

Het resultaat na bestemming is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het resultaat na bestemming wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het AB.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar hun oorsprong hebben in het verslagjaar of een eerder jaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.

Onttrekkingen geschieden – conform het BBV – rechtstreeks aan de voorziening, buiten de programmarekening om.

VASTE SCHULDEN

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Buiten de balansstelling wordt – voor zover van toepassing – het bedrag genoemd waarvoor de GR borg- of garantstellingen heeft afgegeven.

PROGRAMMAREKENING

Algemene opmerking

In de programmarekening zijn drie kolommen opgenomen: verslagjaar, begroting en voorgaand jaar.

In de begrotingskolom is opgenomen de begroting na een eventuele wijziging (najaarsaanpassing). Dit vanwege het gegeven dat de begrotingswijziging bij LANDER veelal het karakter heeft van een "technische wijziging".

Bedrijfsopbrengsten

Netto-omzet

De netto-omzet betreft de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Grond- en hulpstoffenverbruik en kosten van derden en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van standaard verrekenprijzen. Resultaten (prijsverschillen) op deze post worden onder de omzet in het jaarverslag verantwoord.

Rijksvergoeding

De rijksvergoeding betreft de door de gemeenten aan de GR LANDER verstrekte subsidie van het rijk zoals bedoeld in de Wet sociale werkvoorziening.

(Rijks)vergoedingen via gemeenten

De (rijks)vergoeding via gemeenten betreft de ontvangsten uit – met name - aan de Wet werk en bijstand gerelateerde opdrachten aan LANDER, veelal afkomstig van gemeenten. Ook van instanties als het UWV ontvangen vergoedingen worden hier onder gerubriceerd. Het betreft met name bijdragen in loonkosten/te verstrekken loonkostensubsidies.

Afschrijvingen

Afschrijvingen betreffen de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn is maximaal de economische levensduur.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage omvat de in de GR of anderszins overeengekomen bijdrage in het exploitatieresultaat.

Lonen doelgroepen

Hieronder worden de loonkosten van de WSW-, WIW-, en WWB-medewerkers verantwoord. Onder loonkosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen en toelagen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten.

Lonen (semi-)ambtelijke staf

Hierop worden de salariskosten van de (semi-)ambtelijke medewerkers verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen salarissen en toelagen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten.

De lasten van de via Stichting LANDER-Plus te werk gestelde semi-ambtenaren worden eveneens onder deze post verantwoord.

Sociale lasten

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening.

Hieronder worden tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden verantwoord.

Rente

Eventuele rentelasten bestaan in ieder geval uit de rentelast van vaste schulden en rekening-courantrente over debetsaldi, met daarnaast eventuele andersoortige renteopbrengsten.

Rentebaten betreffen opbrengsten uit creditarrangement, deposito's en andere uitzettingen.

6. TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiële vaste activa is onderstaand opgenomen. Het betreft uitsluitend activa met een economisch nut.

	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Vervoermiddelen	Machines, apparaten en installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2009	1.192.517	2.950.571	175.336	147.568	284.543	4.750.536
Aanschaffingen			87.826	17.400	174.481	279.707
Desinvesteringen						
Afschrijvingen	11.013	180.923	109.863	52.096	130.337	484.231
Boekwaarde per 31 december 2010	<u>1.181.504</u>	<u>2.769.648</u>	<u>153.299</u>	<u>112.872</u>	<u>328.687</u>	<u>4.546.012</u>

	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Vervoermiddelen	Machines, apparaten en installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 31 december 2010	<u>215.049</u>	<u>3.490.922</u>	<u>835.122</u>	<u>1.577.536</u>	<u>1.251.209</u>	<u>6.885.607</u>

De rubriek Overige materiële vaste activa betreft voornamelijk inventarissen, incl. ICT-apparatuur.

Financiële vaste activa

De post Kapitaalverstrekking betreft een door LANDER in 2008 verworven minderheidsaandeel in de in het verslagjaar mede door LANDER opgerichte Dariuz BV (leverancier van een systeem c.s. voor diagnose, assessment en loonwaardebepaling voor – met name – re-integratie doelgroepen).

LANDER neemt – via door haar aan te wijzen bestuursleden – deel in de Stichting Kringloop Rivierenland (SKR) en de Stichting ThedingsLANDER (broodbakkerij met een AWBZ zorgoogmerk).

Deze laatste deelneming is reeds in 2007 vervoegd afgeschreven. De liquidatie van deze deelneming nadert zijn voltooiing, hetgeen overigens naar verwachting geen financiële nadelen met zich zal brengen, gelet op de binnen de stichting nog aanwezige liquiditeiten.

Vanaf 2005 neemt LANDER deel in de Coöperatieve Vereniging “Zakelijke post Nederland”. Het betreft een vereniging met Uitgesloten Aansprakelijkheid. Alhoewel de CV nog over een deel van de ingelegde gelden beschikt, is reeds in 2006 de gehele deelneming afgeboekt.

De post Leningen betreft de aanloopfinanciering van de Stichting Kringloop Rivierenland en van Dariuz BV.

De post Waarborgsommen betreft een depotbedrag bij TNT alsmede de betaalde waarborgsommen in verband met de huur van twee bedrijfspanden.

Voorraad

	2010	2009
Grond- en hulpstoffen	263.039	228.355
Onderhanden werken	-	13.060
Gereed product en handelsgoederen	6.383	
Af: voorziening Incourante voorraden	- 2.083	- 26.620
Totaal	<u>267.338</u>	<u>214.795</u>

De verlaging van de voorziening in 2010 betreft vooral een grote post (van bijna € 20.000) aan incurante onderdelen voor een in opdracht vervaardigd product, die in het verslagjaar alsnog door de opdrachtnemer zijn afgenomen. Voor het overige is een voorraad ter waarde van € 6.858 rechtstreeks ten laste van de voorziening afgeboekt.

De voorraad Gereed product betreft voornamelijk vervaardigde apparaten voor één klant. Het overgrote deel van de rubriek Grond- en hulpstoffen word aangehouden ten behoeve van de productie voor dezelfde klant.

Vanaf het verslagjaar is de waardering van halffabricaten (met name voor de productie van koffiezetapparaten voor een afnemer) aangepast: voorheen werden die op een nihilwaarde gewaardeerd, doch met ingang van het verslagjaar 2010 wordt de onderliggende waarde aan grondstoffen en vervaardiging gewaardeerd. Per begin van het verslagjaar leverde dit een boekwinst van € 74.545 op (zie de post Incidentele Baten in de programmarekening).

Uitzettingen

	2010	2009
Vorderingen op openbare lichamen	1.412.723	856.028
Deelnemende gemeenten	1.318.995	691.731
Overige vorderingen op openbare lichamen	93.728	164.296
Overige vorderingen	1.030.886	999.789
Handelsdebiteuren	1.225.442	1.194.979
Overige vorderingen	3.858	2.987
Af: voorziening Dubieuze debiteuren	-198.414	-198.177
Totaal	<u>2.443.609</u>	<u>1.855.816</u>

De voorziening 'Dubieuze debiteuren' dient ter dekking van een aantal risico's in de betaling door debiteuren. Het betreffende bedrag is opgebouwd uit mogelijk oninbare vorderingen. Per ultimo 2010 is voor een bedrag van € 47.343 aan de voorziening toegevoegd vanwege nieuwe concrete dubieuze vorderingen.

Een bedrag van € 47.107 kon uit de voorziening vrij vallen vanwege het alsnog binnen krijgen van betalingen.

Liquide middelen

	2010	2009
Kasgelden	7.054	9.121
Banken	11.851.716	12.582.872
Totaal	<u>11.858.770</u>	<u>12.591.992</u>

Ten aanzien van de liquide middelen gelden geen opnamebeperkingen. Evenmin worden er ten aanzien van liquide middelen valutarisico's gelopen.

De aanzienlijke hoeveelheid liquide middelen in het verslagjaar is onder meer het gevolg van de voorfinanciering door gemeenten op langlopende re-integratietrajecten.

Per ultimo van het verslagjaar was de basisliquiditeit ondergebracht bij huisbankier BNG. Gedurende 2010 heeft LANDER zich – vanwege de onrust op de financiële markten – beperkt tot stalling van een deel van haar liquiditeiten op bedrijfsspaarrekeningen bij ABN/AMRO en RABO, geheel passend binnen het vigerende risicomijdend en –spreidend beleid. LANDER heeft dan ook wederom in 2010 qua beleggingen op geen enkele wijze (direct) nadeel gehad uit hoofde van de bancaire problemen vanwege de crisis op de financiële markten.

Overlopende activa

	2010	2009
Voorschotten/ nog te verrekenen met personeel	26.498	27.470
Vooruitbetaalde bedragen/ nog te ontvangen bedragen	413.907	987.202
Totaal	<u>440.405</u>	<u>1.014.672</u>

PASSIVA

Eigen vermogen

Verloopoverzicht reserves

	Stand per 1-1-2010	Bestem- ming resul- taat 2009	Dotaties 2010	Onttrekkingen 2010	Vrijval 2010	Stand per 31-12-2010
Algemene Reserve	5.645.171	91.279				5.736.450
Bestemmingsreserves:						
Herinrichting LANDER	285.639	47.292				332.931
Huisvesting LANDER	3.250.326			191.200		3.059.126
Vakantiegelden	1.455.000				40.000	1.415.000
Verlofsaldi	1.595.000				35.000	1.560.000
Jubilea	649.000		48.000			697.000
Aanpak Wachtlijst	449.257					449.257
Totaal bestemmingsreserves	7.684.222	138.571	48.000	191.200	75.000	7.513.314

Vanaf 2008 voert LANDER zelfstandig AWBZ-gefinancierde activiteiten uit. Ook over het verslagjaar is een negatief resultaat van circa €105.000 geboekt. Dit bedrag dient te worden toegevoegd aan een wettelijk verplichte Reserve Aanvaardbare kosten. Deze reserve, die per ultimo 2010 een debetsaldo ter hoogte van circa € 292.000 kent, is begrepen in het hierboven weergegeven saldo per ultimo 2010 van de Algemene Reserve. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de bijlage "Verslaglegging AWBZ-activiteiten" bij deze jaarrekening.

In het kader van het BBV is het niet toegestaan om voor jaarlijks ongeveer gelijkblijvende employee benefits-voorzieningen of -verplichtingen op te nemen. Binnen het kader van de nota "vermogenspositie LANDER" zijn voor dergelijke verplichtingen afzonderlijke bestemmingsreserves gevormd; deze worden als zodanig niet betrokken bij de beschouwing van het weerstandsvermogen (norm algemene reserve).

De overige toevoegingen en onttrekkingen in de bestemmingsreserves over 2010 betreffen reguliere mutaties vanuit bestaand beleid. Deze zijn dan ook als zodanig afzonderlijk opgenomen in de programmarekening.

LANDER heeft de afgelopen jaren een aanzienlijke inspanning geleverd om de zich sinds 2005 voordoende trend tot oplopende verlofsaldi om te buigen, onder meer door de invoering van een aangepaste verlofopnameregeling. Ook in 2010 wierp dit verdere vruchten af; Derhalve kan over 2010 een vrijval van € 35.000 van de betreffende bestemmingsreserve plaats vinden. Overigens is vanaf het verslagjaar een "buffer" volume aan verlofuren gevormd, teneinde in de

toekomst de uit de mutaties in verlofsaldi voortvloeiende financiële effecten zoveel mogelijk af te dempen.

De Reserve aanpak Wachtlijst is in het verslagjaar niet ingezet, nadat in de jaren daarvoor de inzet van de zogenaamde "Irrgang-gelden" volgens plan heeft plaatsgevonden; van de betreffende gelden is een bedrag van circa € 36.000 niet nodig gebleken, dit bedrag blijft beschikbaar voor vergelijkbare projecten. De in het verslagjaar door de GR ten behoeve van voor een aantal gemeenten afgedekte overrealisatie (dit deed zich in beperkte mate "onwillekeurig" voor bij vier gemeenten) wordt binnen de programmarekening gedekt. Dit gelet op het feit dat de betreffende bestemmingsreserve naar verwachting hard nodig is voor de opvang van de in 2011 verwachte regiobrede problemen met de afbouw van de realisatie naar het taakstellingsniveau, alsmede nodig is voor de opvang van bij de komende wetswijziging "Werken naar vermogen" zich mogelijk voordoende overgangsproblemen met de taakstelling.

De bestemmingsreserves betreffen:

Herinrichting LANDER

Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor dekking van éénmalige kosten die te maken hebben met de optimalisatie van de LANDER-organisatie op het gebied van onder andere automatisering en herinrichting van processen.

Huisvesting LANDER

Deze bestemmingsreserve dient ter toekomstige dekking van huisvestingslasten van LANDER, onder meer ter dekking van hogere lasten elders als gevolg van het vertrek vanaf de locatie Hertog Reinaldlaan 2a te Tiel. De reserve valt in 20 jaren gelijkmatig vrij ten gunste van de programmarekening.

Vakantiegelden

Deze bestemmingsreserve representeert de per ultimo het verslagjaar opgebouwde schuld van LANDER inzake de in mei van het jaar 2011 uit te betalen vakantiegelden. De daling ten opzichte van de stand per ultimo 2009 vloeit vooral voort uit de sterk gedaalde aantallen werknemers in het kader van de WWB, waartegenover een mindere stijging stond als gevolg van CAO-aanpassingen.

Verlofsaldi

Deze bestemmingsreserve representeert de waarde voor de per ultimo het verslagjaar door het LANDER-personeel opgebouwde verlofsaldi.

Jubilea

Deze bestemmingsreserve representeert de op basis van CAO-afspraken verschuldigde jubileumuitkeringen.

Aanpak wachtlijsten

Deze reserve is bedoeld voor de financiering van activerende maatregelen, zoals pre-SW dienstverbanden, voor personen op de SW-wachtlijst, alsmede ter dekking van overrealisatie- en vergelijkbare risico's die voortvloeien uit de nieuwe (en komende) financieringswijze van de SW.

Nog te bestemmen resultaat 2010 - € 1.799.747

Dit resultaat bestaat uit een aantal elementen.

1.	Bedrijfsresultaat	-	€	299.313
2.	Toevoegingen en onttrekkingen/vrijval bestemmingsreserves volgens bestaand beleid. Dit betreft mutaties op reeds bestaande bestemmingsreserves, bijvoorbeeld op grond van een herrekening van de achterliggende verplichtingen (employee benefits), die 'automatisch overlopen' naar de Algemene Reserve Deze mutaties zijn reeds verwerkt in de programmarekening.	+	€	218.200
3.	Saldo incidentele baten/lasten	-	€	1.718.634

Voorzieningen

Verloopoverzicht voorzieningen

	Stand per 1-1-2010	Dotaties 2010	Onttrekkingen 2010	Vrijval 2010	Stand per 31-12-2010
Voorzieningen					
Groot onderhoud	690.272	350.000	91.879		948.393
BTW oude jaren	120.000	35.000	34.556	35.444	85.000
Bodemsanering	29.014				29.014
Deelnemingen	258.500				258.500
Sanering Rockline contract	24.000			24.000	
FPU-ambtenaren	230.731		75.352		155.379
WSW 62+ regeling		310.000			310.000
Personele knelpunten	663.052	1.246.000	22.000	77.000	1.810.052
Totaal voorzieningen	2.015.569	1.941.000	223.787	136.444	3.596.338

De voorziening 'Groot onderhoud' betreft groot onderhoud aan LANDER-gebouwen, gebaseerd op onderhoudsrapporten. Reguliere onderhoudskosten komen ten laste van de exploitatie.

De voorziening 'BTW oude jaren' betreft de mogelijke consequenties van de afrekening met de fiscus over voorgaande jaren resp. de wijze van toepassing van relevante wet- en regelgeving. De geraamde nabetaling over het verslagjaar is als kortlopende schuld opgenomen.

De voorziening "Bodemsanering" dient ter dekking van de kosten van bodemsanering van de LANDER locaties. Dit ziet nog op een lichte verontreiniging van het perceel aan de Unieweg te Zaltbommel.

De voorziening Deelnemingen is bedoeld ter dekking van eventueel ongedekt blijvende verliezen van deelnemingen. De stand per ultimo 2010 betrof de dekking van eventueel ongedekt blijvende verliezen van de Stichting Kringloop Rivierenland alsmede de dekking van de verwachte aanloopverliezen van de in 2009 samen met AVRI opgestarte samenwerking in "containercleaning".

Het restant van de voorziening 'Sanering Rockline-contract' is bedoeld ter opvang van een aantal ten laste van LANDER blijvende verplichtingen naar externe leveranciers rondom de voormalige PMC "Natte lijnen". Deze verplichtingen zijn niet gematerialiseerd waardoor de voorziening in 2010 vrij kon vallen.

De voorziening 'FPU-ambtenaren' ziet op de – eindige – betalingsverplichtingen aan ABP van LANDER inzake het "(vroeg)pensioen" van (semi-)ambtenaren conform de actuele regelgeving, waarbij vervroegde uittrede nog slecht voor een afgebakende groep ambtenaren mogelijk is. Het BBV schrijft dan voor dat de betreffende verplichtingen – vanwege de genoemde eindigheid – onder de voorzieningen worden opgenomen. De onttrekking over het verslagjaar betreft de daadwerkelijk door LANDER betaalde bijdragen.

De voorziening “WSW 62+ regeling” is bedoeld voor de opvang van de eenmalige extra kosten van vervroegd vertrek van seniore werknemers met een WSW dienstverband.

De voorziening “Personele knelpunten” dient ter afdekking van een aantal te verwachten lasten op personeel vlak. Dit betreft onder meer salariering boven waarderingsniveau als gevolg van eerdere organisatieaanpassingen. De forse toevoegingen in het verslagjaar zien op de geschatte personele gevolgen van de ingrepen in “Tijd voor prioriteit”.

Flottende passiva

Netto flottende schulden

	2010	2009
Crediteuren	847.326	802.736
Rekening-courant LANDER-Plus	63.868	63.868
Belastingdienst	1.042.095	1.120.501
Pensioenfondsen	81.505	51.614
Overige	8.117	30.234
Totaal	<u>2.042.910</u>	<u>2.068.952</u>

Voor wat betreft de afrekening van de rijkssubsidie WSW zijn de jaren vóór 2008 definitief door het ministerie vastgesteld en afgerekend.

De post Belastingdienst betreft met name de in januari 2011 over de salarismaand december 2010 af te dragen inhoudingen/heffingen.

Overlopende passiva

	2010	2009
Personeel	443.160	149.340
Nog te betalen/vooruit ontvangen bedragen	1.799.088	2.594.411
Overige overlopende passiva	358.921	271.145
Totaal	<u>2.601.169</u>	<u>3.014.895</u>

De post vooruit ontvangen bedragen ligt op een aanzienlijk lager niveau vanwege de verdere afloop van vooruit ontvangen bedragen voor diverse soorten doelgroeptrajecten.

In de post “Nog te betalen” is een terug te betalen voorschot AWBZ over 2010 van circa € 253.000 begrepen.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

LANDER streeft er naar om in haar contracten met leveranciers zo min mogelijk langduriger verplichtingen dan een jaar op te nemen.

Een aantal contracten in de ICT-omgeving (basissystemen, printers/copiers, licenties voor software en onderhoudscontracten voor hardware hebben langere looptijden. In verband met de vernieuwing van het ICT-netwerk zijn eind 2010 contracten voor de levering van hard-en software inclusief de bijbehorende installatiewerkzaamheden aangegaan ter waarde van circa € 225.000. De software is ingekocht binnen een CEDRIS-contract waaraan LANDER zich heeft verbonden.

Eveneens binnen deelname aan een collectief CEDRIS inkoopcontract heeft LANDER een tiental bedrijfsauto in onderhoud gegeven tegen een vaste maandelijkse onderhoudsvergoeding.

Ingevolge een besluit van het AB kon LANDER tot een bedrag van € 110.000 aanloopkrediet verlenen aan de, samen met AVRI opgerichte, Stichting Kringloop Rivierenland (SKR) die vanaf voorjaar 2004 kringloopactiviteiten uitvoert. Per ultimo 2009 was hiervan € 87.500 daadwerkelijk verstrekt. Ingevolge een besluit van het AB van december 2010 en het bestuur van SKR wordt met de terugbetaling van deze lening aangevangen in 2011.

Binnen minderheidsdeelneming Dariuz is in 2009 afgesproken dat LANDER – zodra resultaten, solvabiliteit en liquiditeit van Dariuz dit toelaten – een eenmalige vergoeding van € 152.000 krijgt voor ingebrachte kennis; deze is nog niet verwerkt in de jaarrekeningen tot op heden, maar zal pas als bate worden genomen zodra deze betaling plaats vindt.

LANDER heeft van het Ministerie van SZW een subsidietoezegging verkregen voor haar project “2 Ticks 2 Match”). Een deel van subsidiebat en projectkosten is in het verslagjaar al geëffectueerd. Naar verwachting zullen na balansdatum de verwachte opbrengsten de resterende verplichtingen afdekken.

7. TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING

ALGEMEEN

Het bedrijfsresultaat van LANDER kwam over het verslagjaar circa € 0,7 mln lager uit dan over 2009, doch hoger, ruim € 0,3 mln, dan begroot.

Ten opzichte van de begroting, primair vastgesteld in het voorjaar van 2009 en aangepast voor volume en subsidieniveau WSW aan het eind van 2009, was deze verbetering met name te wijten aan de volgende posten:

- het “regelingbrede” subsidieresultaat, het saldo tussen Rijksvergoedingen (al of niet via gemeenten) en directe kosten van de doelgroepen van LANDER, kwam circa € 0,3 mln beter uit dan begroot.
- de netto-opbrengsten aan producten en diensten kwamen circa € 0,5 mln hoger uit dan begroot. Dit ondanks de voortdurende druk op prijzen en omzetvolume door ontwikkelingen op de markten waarop LANDER actief is.
- de (semi-)ambtelijke kosten kwamen ruim € 0,3 mln hoger uit dan begroot. Dit is, ondanks een (slechts vertraagd tot effectuering komende) ingreep in de bezetting in de zomer van het verslagjaar, voor het overgrote deel te wijten aan de grote opwaartse druk op de bezetting vanwege de ontwikkelingen in bedrijfsvoering en omgeving.
- de overige organisatiekosten kwamen circa € 0,2 mln hoger uit.

Voor een overzicht en analyse van de resultaten per uitgevoerde “regeling” verwijzen wij u naar het gelijktijdig met deze jaarrekening te verschijnen jaarverslag van LANDER.

LASTEN

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Lonen en sociale lasten Doelgroepen			
Brutolonen	21.134.181		21.558.314
Sociale lasten	5.195.911		4.925.133
Fiscale verminderingen	- 129.789		- 100.555
Totaal	<u>26.200.303</u>	<u>26.975.000</u>	<u>26.382.892</u>

Het aantal fte aan WSW'ers gemiddeld in dienst van LANDER per ultimo het verslagjaar steeg ongeveer met circa 3% ten opzichte van ultimo 2009.

De WSW-lonen bleven in het verslagjaar op grond van CAO-afspraken ongewijzigd, afgezien van een afgesproken eenmalige uitkering van € 125 per fte in januari van het verslagjaar. De WSW-loonkosten daalden als gevolg van de op grond van de CAO uitgevoerde "fiscalisering" van de reiskostenvergoeding, waarbij fiscaal belast bruto loon wordt vervangen door fiscaal toegestane reiskostenvergoeding.

Het aantal WIW-dienstverbanden in dienst van LANDER per ultimo van het verslagjaar liep terug met ongeveer 20%, terwijl het aantal dienstverbanden in het kader van de WWB (incl. UWV-trajecten) daalde met bijna 50%. Er was in het verslagjaar sprake van een tweetal aanpassingen van het minimumloon, namelijk per 1 januari en per 1 juli van het verslagjaar.

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Overige kosten Doelgroepen			
Indicatiekosten	10.290		18.680
Arbokosten/medische kosten	150.547		185.623
Opleidingen en activering	252.985		231.400
Vervoer/reizen	1.225.655		955.817
Werkkleding	70.870		55.909
Bijzondere voorzieningen	132.802		111.324
Diverse kosten	142.646		142.182
Totaal	<u>1.985.794</u>	<u>1.900.000</u>	<u>1.700.938</u>

De scherpe stijging van de kosten van Vervoer/reizen vloeit grotendeels voort uit de in de WSW CAO voor het jaar 2010 afgesproken "fiscalisering" van de vervoerskosten, die heeft geleid tot

een verschuiving van loonkosten naar vervoerskosten (fiscaal loon wordt verlaagd ten gunste van fiscaal toegestane reiskostenvergoedingen).

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Verstrekte subsidies Doelgroepen			
I/D	344.051		326.329
WWB	55.976		74.986
Begeleid Werken WSW	<u>881.134</u>	<u></u>	<u>907.851</u>
Totaal	<u><u>1.281.162</u></u>	<u><u>1.425.000</u></u>	<u><u>1.309.166</u></u>

Het aantal cliënten (I/D en WWB) waarvoor per balansdatum een loonkostensubsidie wordt verstrekt daalde licht (ca 8%) ten opzichte van ultimo 2009.

Het volume aan Begeleid Werken SW steeg met ruim 9% ten opzichte van ultimo 2009

De gemiddelde loonkostensubsidie per fte daalde licht.

In het bedrag onder Begeleid werken WSW is een voordelige afrekening (verlaging) over oude jaren van € 37.012 begrepen.

	Rekening 2010	Begroting 2009	Rekening 2009
Kosten (semi)ambtelijk personeel			
Brutosalarissen	5.038.175		4.815.579
Sociale lasten	1.228.001		1.158.824
Diverse kosten	420.707		343.195
Inhuur via uitzend organisaties	476.271		440.248
	<u></u>	<u></u>	<u></u>
Totaal	<u><u>7.163.155</u></u>	<u><u>6.825.000</u></u>	<u><u>6.757.846</u></u>

Het aantal (semi-)ambtelijke medewerkers per ultimo van het verslagjaar daalde met ongeveer 7,5 fte ten opzichte van ultimo 2009, mede als gevolg van een ingreep rond de zomer van het verslagjaar. Financieel gezien zijn – gelet op de doorlooptijd van deze ingrepen - de effecten hiervan nog slechts zeer beperkt voelbaar geweest in het verslagjaar.

Zij ontvingen in het verslagjaar conform CAO eenmalig 1,5 procent; daarnaast werd de eindejaarsuitkering in 2010 structureel met 0,5% verhoogd.

Ten laste van de Voorziening “Personele knelpunten” is rechtstreeks een bedrag van € 22.000 aan – met name – overmatige salariskosten/sociale lasten geboekt.

De onder de post “Inhuur via uitzendorganisaties” verantwoorde kosten hebben voor het grootste deel betrekking op tijdelijk inhuur van extern personeel vanwege ziekte van een aantal sleutelfunctionarissen van de divisie Plaatsing.

	Rekening	Begroting	Rekening
--	----------	-----------	----------

	2010	2010	2009
Kapitaallasten			
Ontvangen rente	- 131.490		- 86.330
Afschrijvingen / desinv.	484.231		494.571
Totaal	<u>352.741</u>	<u>300.000</u>	<u>408.241</u>

De ontvangen rente is licht gestegen, als gevolg van het plaatsen van een deel van de liquiditeit bij andere banken dan de huisbankier. Het niveau blijft laag vanwege het nog steeds zeer lage renteniveau op de financiële markten in combinatie met het risicomijdende beleggingsbeleid. Gezien de positieve resultaten van de afgelopen jaren konden investeringen tot nu toe uit eigen liquiditeiten worden betaald, zo ook in het verslagjaar.

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Onderhoudskosten			
Terreinen/Gebouwen	93.642		113.321
Installaties/Machines	96.836		112.330
Inventarissen	69.130		64.345
Vervoermiddelen	97.830		94.140
Software/hardware	247.632		212.208
Totaal	<u>605.071</u>	<u>650.000</u>	<u>596.344</u>

Voor groot onderhoud aan gebouwen is een Voorziening onderhoud op de balans opgenomen.

De scherpe stijging in het niveau van het onderhoud van Software/hardware vloeit voort uit de prijsstijgingen van software, gecombineerd met de groei in ICT-gebruikers.

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Huren			
Betaalde huren	222.279		203.050
Ontvangen huren	-		- 173.636
Totaal	<u>222.279</u>	<u>200.000</u>	<u>29.414</u>

In 2009 was voor het laatst sprake van verhuur van gebouw en machines te Zaltbommel aan Rockline, alsmede van huuropbrengst i.v.m. de huurverkoop van machines/installaties te Zaltbommel, vanwege het afronden van de termijnbetalingen uit het huurverkoopcontract.

De betaalde huur van gebouwen betreft met name de volgende (in)huurcontracten met betrekking tot huisvesting:

- de huisvesting in het BVG 'Beursplein Rivierenland' te Tiel.
- hal aan de Morsestraat te Tiel ("Match")
- "postruimte" aan de Ampèrestraat te Tiel
- gedeelte UWV Werkbedrijf te Zaltbommel
- gedeelte "de Salaamander" te Culemborg
- (beperkte) ruimte in het stadhuis te Culemborg
- hal aan de Stephensonstraat te Tiel ("WCT")

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Energie			
Elektriciteit/Gas/Water	190.308		184.149
Autobrandstof	126.144		101.541
Totaal	<u>316.451</u>	<u>275.000</u>	<u>285.690</u>

Het energieverbruik voor transportdoeleinden had nadeel van de wederom gestegen "pompprijzen" in 2010.

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Belastingen en verzekeringen			
Belastingen	66.214		56.321
Verzekeringen	90.433		81.529
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	156.646	140.000	137.850
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Algemene kosten			
Accountant	59.675		45.750
Overige diensten derden	182.809		128.475
Telefoon/Porto	114.061		122.159
Representatie	61.420		84.516
Kantoorbenodigdheden	41.983		45.781
Abonnementen/Contributies	51.776		53.604
Arbo algemeen	32.534		52.779
Product(ie)ontwikkeling	50.502		40.604
Diverse kosten	91.766		60.982
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	686.527	640.000	634.649
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De posten Overige diensten van derden, Representatie (waaronder ook promotie van LANDER is begrepen), en Diverse Kosten zijn vanwege hun aard altijd onderhevig aan schommelingen.

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Incidentele lasten			
<i>M.b.t. dotaties aan voorzieningen</i>			
- Dubieuze debiteuren	47.343		65.696
- Personele knelpunten	1.246.000		102.730
- Incourante voorraden	2.083		19.762
- Bodemsanering	0		30.000
- Groot onderhoud	350.000		440.000
- BTW oude jaren	35.000		70.000
- AVRILANDER	0		133.500
- WSW 62+ regeling	310.000		0
<i>Overig</i>			
Aferekening regelingen oude jaren	0		130.102
BTW oud jaar	4.979		35.000
Pensioenpremie oude jaren	69.477		0
Verhuizingen	9.000		91.000
Looncorrectie oud jaar	22.500		0
Debiteuren afboeking	9.405		0
Diversen	25.225		70.922
Totaal	2.131.012	100.000	1.188.717

Noot: afrekeningen oude jaren rond de regelingen die LANDER uitvoert, zijn vanaf verslagjaar 2010 opgenomen onder de betreffende posten van de programmarekening; voor een toelichting zij daarnaar verwezen.

Voor een beschrijving van de grotere posten betreffende de voorzieningen zie de toelichting op de balans.

BATEN

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Rijksvergoeding WSW			
Rijksvergoeding	27.426.925		26.614.656
	<u>27.426.925</u>	<u>26.885.000</u>	<u>26.614.656</u>

De stijging van de subsidie ten opzichte van 2009 vloeit, afgezien van het hierna genoemde incidentele bestanddeel, volledig voort uit de stijging van het gemiddeld aantal gerealiseerde SE, met ca 2,6%. Het subsidiebedrag per SE bleef ongewijzigd op € 27.080. LANDER heeft om bedrijfsvoeringstechnische redenen per saldo voor haar deelnemende gemeenten circa 0,8 SE (0,08%) minder gerealiseerd dan de hun toebedeelde taakstelling (bij vier gemeenten was sprake van “onwillekeurige” onderrealisatie, bij vier van “onwillekeurige” overrealisatie, in alle gevallen in beperkte mate).

In het hier opgenomen bedrag is opgenomen de zogenaamde “Bonus Begeleid werken”. In het bedrag aan Rijksvergoeding is een voordelige afrekening (verhoging) over oude jaren van per saldo € 123.502 begrepen.

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
(Rijks)vergoedingen via Gemeenten			
WIW	410.516		789.993
I/D	435.016		442.136
WWB en Overige	2.549.170		3.083.824
	<u>3.394.702</u>	<u>4.500.000</u>	<u>4.315.953</u>

In de post “Overige” is een bedrag van circa € 36.000 aan gedeclareerde productie binnen de AWBZ begrepen.

In het bedrag onder WIW is een nadelige afrekening (verlaging) over oude jaren van per saldo € 120.815 begrepen; voor I/D betrof dit: per saldo voordelig (verhoging) € 13.940 en voor WWB/Overige: per saldo nadelig (verlaging) € 3.599.

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Netto-opbrengsten producten/diensten			
Inleenvergoedingen	2.078.816		2.237.577
Diensten/producten	6.788.332		6.481.387
Kosten grondstoffen	- 954.465		- 898.556
Kosten uitbesteed werk	- 63.507		- 116.280
	<u>-</u>	<u></u>	<u></u>
Netto-omzet	<u>7.849.176</u>	<u>7.320.000</u>	<u>7.704.128</u>

De daling van de post "Inleenvergoedingen" is voor een groot deel toe te schrijven aan de grote daling in aantallen WWB-cliënten.

Indexering van verkoopprijzen was slechts beperkt mogelijk, gezien de moeilijke markt voor een aantal van onze producten/diensten.

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Incidentele baten			
<i>M.b.t. vrijval voorzieningen</i>			
- Dubieuze debiteuren	47.107		24.137
- Incourante voorraden	19.762		364
- Bodemsanering			1.361
- BTW oude jaren	35.444		
- Rockline	24.000		
- Personele knelpunten	77.000		60.000
<i>Overig</i>			
Afrekeningen regelingen oude jaren			182.641
Aangewende Irrgang gelden			108.693
Verkoop activa	15.015		12.162
Inbreng uren Dariuz en andere instr.	27.243		28.250
Telefonie (bonus)	42.481		
Pensioenfonds (vrijval)	29.128		
ESF-subsidies oude jaren			34.683
Herwaardering Halffabrikaten	74.545		
Diversen	20.653		49.691
	412.378	125.000	499.380
	412.378	125.000	499.380

Noot: afrekeningen oude jaren rond de regelingen die LANDER uitvoert zijn vanaf verslagjaar 2010 opgenomen onder de betreffende posten van de programmarekening; voor een toelichting zij daarnaar verwezen.

Toevoeging/onttrekking bestemmingsreserves

Zie de toelichting bij de betreffende balansposten

8. VERSLAGLEGGING AWBZ-ACTIVITEITEN VAN DE GR LANDER OVER HET JAAR 2010

Algemeen

LANDER is een Sociale Werkvoorziening (SW)-organisatie in de vorm van een GR, een samenwerkingsverband van een aantal gemeenten, op grond van de Wet GR.

Algemene gegevens:	:	LANDER
AGB-nr	:	508
KvK nr.	:	n.v.t. (i.v.m. type rechtspersoonlijkheid)
E-mailadres	:	info@landergroep.nl
Internet	:	www.landergroep.nl

LANDER voert taken uit binnen de Wet sociale werkvoorziening en de Wet werk en bijstand. Sinds 2008 is LANDER ook zelfstandig binnen het domein van de AWBZ actief. LANDER heeft hiervoor binnen een separate organisatorische uitvoerende afdeling ingesteld. Indirecte functies worden binnen de GR gecombineerd uitgevoerd voor WSW-, WWB- en AWBZ-taken!

Voorlopig – gedurende een opstartfase – is het belang van de nieuwe “AWBZ-poot” nog relatief gering.

Het opstarten van de AWBZ is lastig en kost tijd en geld.

De voor 2010 verkregen budgetten zijn dan ook bij lange na niet gerealiseerd.

De kosten zijn – mede daardoor – voorts (nu) hoger dan de baten, maar er zijn belangrijke baten die niet in geld uit te drukken zijn.

Qua positionering binnen de AWBZ is LANDER – in lijn met de voorgaande alinea - te kenschetsen als een zorgaanbieder “aan de bovenkant” van de AWBZ, met een duidelijke focus op werkgerelateerde zorg.

Verslaglegging

Als GR valt LANDER qua verslaglegging onder het regime van het BBV.

Aangezien LANDER ook haar AWBZ-activiteiten uitvoert binnen haar GR-rechtsvorm is de primaire jaarrekening van LANDER, waar deze bijlage een onderdeel van is, dus binnen de regels van het BBV opgesteld.

LANDER publiceert jaarlijks separaat (maar uiteraard wel onderling consistent) een (Directie) Jaarverslag, een Sociaal Jaarverslag en een Jaarrekening.

Voor wat betreft Structuur van het concern, Kerngegevens, Belanghebbenden, Toezicht, Bedrijfsvoering, Verbonden Partijen en Prestaties zij daarnaar korthedshalve verwezen.

De verantwoording van de AWBZ-activiteiten is in deze separate bijlage bij de jaarrekening van de GR opgenomen.

Waarbij, gelet op de hierboven geschetste situatie, in deze bijlage geen volledige balans is opgenomen.

Slechts de direct voor de AWBZ-verslaglegging relevante balansposten worden weergegeven en toegelicht.

Voor het totaal van de balans van de GR LANDER zij verwezen naar de primaire jaarrekening van de GR.

Afgezien is van het opnemen van een kasstroomoverzicht gelet op het zeer beperkte belang van de AWBZ-cijfers in het totaal van LANDER.

De GR LANDER is zeer liquide, met een liquiditeitsaldo per ultimo 2010 van ruim 60 % van het balanstotaal van € 19,7 miljoen.

Ook de solvabiliteit is met ruim 58% zeer goed te noemen.

Grondslagen van de financiële verslaggeving

Algemeen

De in deze bijlage opgenomen resultatenrekening alsmede de weergegeven balansposten zijn opgemaakt in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi en met titel 9 BW 2 (inclusief RJ 655)

De toegepast grondslagen zijn slechts weergegeven voor zover ze voor de AWBZ-verslaggeving van LANDER relevant zijn resp. voor zover ze afwijken van de bepalingen van het BBV.

Bijdragen AWBZ

Dit betreft de realisatie van het aantal eenheden productie vermenigvuldigd met het met het zorgkantoor overeengekomen tarief per eenheid.

Financieringstekort/-overschot (AWBZ)

Dit betreft het per ultimo van een jaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten (subsidie) en de daadwerkelijk ontvangen voorschotten plus de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van dat budget. De per balansdatum over diverse jaren bestaande financieringstekorten en –overschotten worden gesaldeerd opgenomen.

Reserve aanvaardbare kosten (AWBZ)

In deze reserve worde de binnen de toelating van de instelling gerealiseerde gecumuleerde resultaten uit zorggebonden, subsidiabele dan wel collectief gefinancierde activiteiten opgenomen.

Resultatenrekening (x€ 1.000)

Baten	2010	2009
Bijdragen AWBZ	36	22
Bijdragen derden	10	7
Totaal opbrengsten	46	29
Kosten		
Personeelskosten	54	56
Overige bedrijfskosten	97	65
Totaal kosten	151	121
Bedrijfsresultaat	-105	- 92
Overige baten/lasten	0	0
Exploitatieresultaat	-105	-92

Balansposten

Financieringsoverschot

Nog terug te betalen 2008	29	
Nog terug te betalen 2009	153	
Stand per 01-01-2010		182
Terugbetaald in 2010 over 2008		
Terugbetaald in 2010 over 2009		-103
Nog terug te betalen over 2008	29	
Nog terug te betalen over 2009	50	
Aanvaardbare kosten 2010	36	
Ontvangen voorschotten 2010	289	
Financieringsoverschot 2010		253
Stand per 31-12-2010		332

Reserve aanvaardbare kosten

Stand per 01-01-2010	- 187
Exploitatieresultaat zorgactiviteiten	- 105
Stand per 31-12-2010	- 292

9. REALISATIE WSW

OVERZICHT WSW-RAPPORTAGE LANDER PER GEMEENTE 2010

Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2010	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren
Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
0214 (Buren)	127,00	6,82	90,58	11,31
0216 (Culemborg)	197,00	12,81	141,44	11,22
0236 (Geldermalsen)	124,50	6,20	89,29	6,68
0263 (Maasdriel)	129,00	6,88	93,98	6,51
0281 (Tiel)	469,50	34,74	326,45	25,09
0297 (Zaltbommel)	188,50	11,49	141,20	7,08
0304 (Neerijnen)	60,50	3,50	46,91	1,11
1740 (Neder-Betuwe)	94,50	8,08	58,56	7,99
0034 (Almere)		1,19	0,40	0,40
0166 (Kampen)			1,00	
0202 (Arnhem)	1,00	1,25		
0209 (Beuningen)	1,00		1,00	0,44
0228 (Ede)	1,00			
0289 (Wageningen)	1,00		0,44	0,47
0335 (Montfoort)		0,22	0,87	
0340 (Rhenen)	1,25		1,25	1,25
0344 (Utrecht)			1,89	
0353 (IJsselstein)	1,00			
0356 (Nieuwegein)	1,25			
0512 (Gorinchem)	1,00		1,00	
0531 (Hendrik-Ido-Ambacht)			0,25	
0545 (Leerdam)	2,00	1,00	2,75	
0668 (West Maas En Waal)		1,00	0,67	
0758 (Breda)			0,92	
0772 (Eindhoven)		0,56	0,28	
0788 (Haaren)		1,00	0,92	
0794 (Helmond)	1,00			
0796 ('s-Hertogenbosch)		0,63	1,00	
0828 (Oss)			2,04	
1721 (Bernheze)	1,00			
0844 (Schijndel)	1,00			
0845 (Sint Michielsgestel)	1,00		1,00	
0847 (Someren)	1,00			
0865 (Vught)	1,00			
1734 (Overbetuwe)	3,00		2,00	

10. CONTROLEVERKLARING

Deloitte

Deloitte Accountants B.V.
Kroonpark 10
6831 GV Arnhem
Postbus 30265
6803 AG Arnhem

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9777
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling LANDER te Geldermalsen

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2010 van de Gemeenschappelijke Regeling LANDER gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2010 en de programmarekening over 2010 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling LANDER is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 213, lid 2 van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte

inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 17 december 2008.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling LANDER een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2010 als van de activa en passiva per 31 december 2010 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Arnhem, 11 april 2011
Deloitte Accountants B.V.
Was getekend: drs. M. Knip RA

AFKORTINGENLIJST

AB	Algemeen bestuur
ABP	Algemeen burgerlijk pensioenfonds
AVRI	Afvalverwijdering Rivierenland
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet bijzondere ziektekosten
BAPG	Besluit accountantscontrole provincie en gemeenten
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BVG	Bedrijfsverzamelgebouw
BW	Begeleid werken
BW	Burgerlijk Wetboek
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CV	Coöperatieve vereniging
DB	Dagelijks bestuur
FPU	Flexibele pensioenuitkering
FTE	Fulltime equivalent (voltijdbaan)
GR	Gemeenschappelijke Regeling
I/D	In- en doorstroom
ICT	Informatie en Computertechnologie
mln	miljoen
PMC	Product/marktcombinatie
SE	Standaardeenhe(i)d(en)
SKR	Stichting Kringloop Rivierenland
SW	Sociale werkvoorziening
UWV	Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen
Wet fido	Wet financiering decentrale overheden
WGR	Wet gemeenschappelijke regeling
WIW	Wet inschakeling werkzoekenden
WNV	Wet werken naar vermogen
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WTZi	Wet toelating zorginstellingen
WWB	Wet werk en bijstand